

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Václava Štencla, MA v právní věci

žalobce: Y. K., nar. X
bytem X
právně zastoupen advokátem JUDr. Milanem Štembergem
sídlem Cyrila Boudy 1444, 272 01 Kladno

proti
žalovanému: Nejvyšší státní zastupitelství
sídlem Jezuitská 585/4, 660 55 Brno

o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného ve věci žádosti o sdělení informací
o zpracování osobních údajů

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobou ze dne 17. 9. 2021 doručenou zdejšímu soudu téhož dne se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 7. 2021, č. j. 11 SPR 4/2021-18, označené jako „Vyjádření k žádosti ze dne 27. 4. 2021 ve znění jejího doplnění ze dne 30. 6. 2021 o sdělení informací o zpracování osobních údajů z Centrální evidence stíhaných osob“ (dále jen „napadené rozhodnutí“), a současně ochrany proti nečinnosti žalovaného, jelikož žalovaný nevyřídil původní žádost žalobce o sdělení informací o zpracování osobních údajů, ani její upřesnění ze dne 30. 6. 2021.
2. Usnesením ze dne 22. 9. 2021, č. j. 31 A 118/2021-18, v právní moci dne 29. 9. 2021, krajský soud vyloučil žalobu na ochranu proti nečinnosti žalovaného k samostatnému řízení.

II. Obsah žaloby

3. Žalobce uvedl, že žalovaný je správcem osobních údajů vedených v Centrální evidenci stíhaných osob a měl povinnost žalobci sdělit, zda osobní údaje týkající se jeho osoby jsou či nejsou zpracovávány. Pokud by tomu tak bylo, má právo získat přístup k těmto osobním údajům, k účelům a právnímu základu zpracování. Žalovaný měl povinnost věcně rozhodnout již o jeho původní žádosti ze dne 27. 4. 2021 a nemohl se své odpovědnosti zbavit prohlášením, že údaje do dané evidence nezasílá on, nýbrž třetí osoby. O následném upřesnění žádosti žalobce ze dne 30. 6. 2021 nebylo rozhodnuto vůbec. Dále poukázal na svou předchozí žádost a rozhodnutí žalovaného, kterým na tuto žádost reagoval, z čehož vyplývá, že žalovaný je způsobilý a oprávněný takovýmto žádostem vyhovět.

III. Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný se k podané žalobě vyjádřil svým podáním ze dne 14. 2. 2022, v němž poukazuje na svou písemnost ze dne 29. 7. 2021 (napadené rozhodnutí), z jejíhož obsahu je zcela zřejmé, že se jí vyřizuje původní žádost žalobce ze dne 27. 4. 2021 včetně jejího doplnění ze dne 30. 6. 2021. To ostatně nepopírá ani sám žalobce, neboť se žalobou na ochranu proti nečinnosti současně podal též žalobu proti napadenému rozhodnutí. Nesouhlas žalobce se způsobem vyřízení jeho žádosti není možné činit žalobou na ochranu proti nečinnosti.

IV. Replika žalobce

5. Na vyjádření žalovaného reagoval žalobce replikou ze dne 7. 3. 2022. Žalovaný má zákonem stanovenou povinnost žádost žalobce věcně vyřídit, což do dnešního dne neučinil. Na tom ničeho nemění napadené rozhodnutí, kterým odmítl věc meritorně vyřídit s poukazem na skutečnost, že není příslušný o této věci rozhodnout. Ve zbytku zopakoval svou předchozí argumentaci uvedenou v žalobním návrhu.

V. Jednání

6. Na nařízeném jednání konaném dne 7. 9. 2022 účastníci řízení setrvali na svých procesních stanoviscích

VI. Posouzení věci krajským soudem

7. Žaloba byla podána v zákonné lhůtě dle ustanovení § 80 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) osobou k tomu oprávněnou dle ustanovení § 79 odst. 1 s. ř. s.

8. V mezích žalobních bodů a na podkladě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí ve smyslu § 81 odst. 1 s. ř. s. se krajský soud zabýval tím, zda lze přisvědčit argumentaci žalobce o namítané nečinnosti žalovaného. Dospěl přitom k závěru, že žaloba **není důvodná**.
9. Soud se přitom nejdříve zabýval povahou samotného napadeného rozhodnutí, zda se jedná o rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s., neboť toto posouzení je klíčové pro otázku, zda se žalobce může úspěšně domáhat ochrany proti postupu žalovaného při vyřizování jeho žádosti o sdělení informací o zpracování osobních údajů prostřednictvím žaloby na ochranu proti nečinnosti žalovaného. Ve smyslu § 79 odst. 1 s. ř. s. lze tento žalobní typ využít tehdy, pokud se žalobce domáhá toho, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. Pokud by se v dané věci nejednalo o rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s., bylo by na místě užít jiného žalobního typu než žaloby na ochranu proti nečinnosti žalovaného.
10. Podle § 28 odst. 1 zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, ve znění účinném ke dni podání žádosti žalobce (dále jen „zákon o zpracování osobních údajů“), spravující orgán na žádost subjektu údajů sdělí, zda zpracovává osobní údaje vztahující se k jeho osobě. Jestliže takové údaje spravující orgán zpracovává, předá je subjektu údajů a sdělí mu informace o a) účelu zpracování osobních údajů, b) právních předpisech, na základě kterých tyto údaje převážně zpracovává, c) příjemcích, popřípadě kategoriích příjemců, d) předpokládané době uchování nebo způsobu jejího určení, e) právu požádat o opravu, omezení zpracování nebo výmaz osobních údajů a f) zdroji těchto údajů.
11. Dle § 30 odst. 1 téhož zákona spravující orgán vyřídí žádost podle § 28 nebo 29 bez zbytečného odkladu, nejdéle však do 60 dnů ode dne jejího podání. Dle odst. 4 téhož ustanovení o vyřízení žádosti podle § 28 nebo 29 spravující orgán subjekt údajů písemně informuje. Informace o vyřízení žádosti obsahuje odůvodnění, s výjimkou případů, kdy se žádosti vyhovuje v plném rozsahu. Je-li subjekt údajů zastoupen, může spravující orgán požadovat, aby byl podpis na písemné plné moci úředně ověřen; úřední ověření není třeba, pokud byla plná moc udělena před spravujícím orgánem.
12. Povahou rozhodnutí o žádosti o sdělení informací o zpracování osobních údajů se podrobně zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 18. 11. 2020, č. j. 4 Azs 246/2020-27, jehož závěry zdejší soud v dané věci převzal.

„[13] Písemná informace o vyřízení žádosti o přístup k osobním údajům poskytnutá podle § 30 odst. 4 zákona o zpracování osobních údajů sice není výsledkem správního řízení vedeného podle správního řádu či jiného procesního předpisu, což však bez dalšího neznámá, že ji není možné posoudit jako rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Takový úkon správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují práva a povinnosti žalobce, totiž podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 7. 2018, č. j. 9 As 79/2016 - 41, „je do určité míry formalizovaný projev vůle správního (dohledového) orgánu, který obsahuje zákonem stanovené náležitosti. Formální znaky rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s. jako znaky vymezující nezbytné vlastnosti přezkoumávaného aktu ... vyplývají z těch míst dílu prvního části druhé soudního řádu správního, která se týkají např. časových podmínek podání žaloby (oznámení rozhodnutí jako zásadně písemného aktu) či vlastností, které tento akt nutně musí mít, aby obstál v přezkumu (přezkoumatelnost; náležitosti, které vylučují, že by šlo o akt nicotný). Těmito formálními znaky (srov. zejména § 71, 72 a 76 s. ř. s.) tedy jsou: i) předepsaná formalizovaná podoba úkonu, který obvykle obsahuje výrok a odůvodnění; ii) skutečnost, že

úkon je vydáván v rámci formalizovaného postupu, byť nemusí jít o řízení ve smyslu správního řádu či daňového řádu; iii) o průběhu a výsledku postupu je pořizována dokumentace, iv) výsledný úkon je oznamován účastníkům řízení (srov. L. Jemelka, M. Podhrázký, P. Vetešík, J. Zavřelová, D. Bohadlo, P. Šuránek.: Soudní řád správní. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 487-521).“

[14] Úkon spravujícího orgánu učiněný vůči subjektu údajů podle § 30 odst. 4 zákona o zpracování osobních údajů přitom všechny tyto čtyři základní podmínky neboli formální znaky rozhodnutí podle § 65 odst. 1 s. ř. s. splňuje. Je vydáván v alespoň do určité míry formalizovaném řízení upraveném v § 28 a 30 zákona o zpracování osobních údajů, který musí být ukončen v šedesátidenní lhůtě od podání žádosti (druhá podmínka citovaného judikátu). Dále má konkrétního adresáta, jímž je žadatel o přístup ke svým osobním údajům a kterému je informace v písemné podobě doručena (čtvrtá podmínka). Rovněž jde o materializovaný akt obsahující stanovené náležitosti, jimiž je odůvodnění a poučení o možnosti požádat Úřad pro ochranu osobních údajů o ověření zákonnosti zpracování osobních údajů, podat mu stížnost nebo žádat o soudní ochranu (první podmínka). Konečně se o průběhu a výsledku žádosti o přístup k osobním údajům vede dokumentace, kterou je třeba uchovat po stanovenou dobu (třetí podmínka).

[15] Nelze proto přisvědčit závěru městského soudu, že žalobou napadený úkon není způsobilý zasáhnout do práv stěžovatele, a nepředstavuje tak rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Písemná informace učiněná podle § 30 odst. 4 zákona o zpracování osobních údajů je totiž ve svých důsledcích prakticky zamítavým rozhodnutím o žádosti o přístup k osobním údajům. Je zřejmé, že kdyby správní orgán takové žádosti vyhověl, pak by byl stěžovatel plně uspokojen a neměl by žádný důvod brojit proti takovému rozhodnutí správní žalobou. Uvedeným úkonem, byť není výslovně označen jako rozhodnutí ani není výsledkem řízení vedeného podle správního řádu, tak žalovaná autoritativně rozhodla o stěžovatelově žádosti o přístup k osobním údajům, které ve vztahu k němu zpracovává.

[16] Dále z ničeho nevyplývá, že by se subjekt údajů musel v souvislosti s vyřízením své žádosti o přístup k osobním údajům obrátit na Úřad pro ochranu osobních údajů před podáním žaloby proti úkonu správního orgánu učiněného podle § 30 odst. 4 zákona o zpracování osobních údajů. Odstavec třetí téhož ustanovení totiž žádost o ověření zákonnosti zpracování osobních údajů ani stížnost podanou tomuto úřadu nepovažuje za řádný opravný prostředek v rámci řízení vedoucího k písemné informaci o vyřízení žádosti podané podle § 28 zákona o zpracování osobních údajů. Navíc Úřad pro ochranu osobních údajů podle § 54 odst. 2 zákona o zpracování osobních údajů ve vztahu ke zpracování osobních údajů podle hlavy III, nejde-li o zpracování osobních údajů prováděné soudy a státními zastupitelstvími, a) provádí dozor nad dodržováním povinností stanovených zákonem při zpracování osobních údajů, b) ověřuje zákonnost zpracování osobních údajů na podnět subjektu údajů podle § 31, c) přijímá podněty a stížnosti na porušení povinností stanovených zákonem při zpracování osobních údajů a informuje o jejich vyřízení. Pravomoci Úřadu pro ochranu osobních údajů jsou tedy na úseku ochrany osobních údajů jen kontrolní a dozorové. Podnět či stížnost k tomuto úřadu proto není řádným opravným prostředkem podaným ve smyslu § 5 ve spojení s § 68 písm. a) s. ř. s. proti informaci o vyřízení žádosti o přístup k osobním údajům a jedná se pouze o prostředek směřující k uplatnění dozorčí pravomoci úřadu, se kterým nejsou bez dalšího spojeny účinky návrhu na zahájení řízení. Žadatel tedy není povinen před podáním žaloby proti uvedenému rozhodnutí správního orgánu uplatnit podnět, resp. podat stížnost k Úřadu pro ochranu osobních údajů. Jedná se toliko o jeho právo, jehož může, ale nemusí využít, aniž by to mělo vliv na závaznost

rozhodnutí podle § 30 odst. 4 zákona o zpracování osobních údajů. Případné uplatnění tohoto práva logicky nemá ani vliv na běh lhůty pro podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu zakotvené v § 72 odst. 1 s. ř. s., která počne běžet doručením informace žadateli o vyřízení jeho žádosti podané podle § 28 zákona o zpracování osobních údajů.

[17] I když by tedy bylo z praktického hlediska vhodnější, aby proti úkonu učiněnému podle § 30 odst. 4 zákona o zpracování osobních údajů, jímž nebylo žádosti o přístup k osobním údajům zcela vyhověno, bylo možné podat řádný opravný prostředek k Úřadu pro ochranu osobních údajů, nezbyvá než konstatovat, že takovou možnost zákonodárce nevyužil a při transpozici nařízení GDPR do vnitrostátního právního předpisu jen vyjmenoval prostředky nápravy tohoto postupu spravujícího orgánu, aniž by je přizpůsobil příslušným institutům českého právního řádu.

[18] Lze tedy shrnout, že písemná informace o vyřízení žádosti o přístup k osobním údajům poskytnutá podle § 30 odst. 4 zákona o zpracování osobních údajů, je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., přičemž stížnost či podnět k Úřadu pro ochranu osobních údajů směřující proti tomuto rozhodnutí nejsou řádnými opravnými prostředky podle § 5 ve spojení s § 68 písm. a) s. ř. s.

[19] Ke stejnému závěru ostatně dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 9. 8. 2018, č. j. 9 Azs 49/2018 - 50, ve vztahu k informaci o vyřízení žádosti o sdělení osobních údajů vztahujících se k osobě žadatele, která se poskytovala podle § 83 odst. 5 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění účinném do 23. 4. 2019, za obdobných podmínek jako v zákoně o zpracování osobních údajů.“

13. Lze tedy uzavřít, že žalovaný vydal rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s. v rámci vyřízení jeho žádosti o sdělení informací o zpracování osobních údajů.
14. Soud se proto zabýval samotným meritem nečinnosti žaloby, tj. zda je žalovaný nečinný při vyřizování žádosti žalobce upřesněné následně podáním ze dne 30. 6. 2021.
15. K této otázce vyplývají ze spisového materiálu následující rozhodné skutečnosti. Dne 27. 4. 2021 žalobce prostřednictvím svého zástupce podal u žalovaného žádost o sdělení informací o zpracování osobních údajů. Podáním ze dne 14. 6. 2021, č. j. 11 SPR 4/2021-8, žalovaný vyzval žalobce k doplnění jeho podání, na což žalobce reagoval doplněním žádosti o sdělení informací a zpracování osobních údajů ze dne 30. 6. 2021. Poté žalovaný vydal rozhodnutí ze dne 29. 7. 2021, v němž již v prvním odstavci poukázal na obdrženou žádost ze dne 27. 4. 2021 a její následné doplnění ze dne 30. 6. 2021.
16. Z uvedené rekapitulace průběhu řízení před žalovaným je zřejmé, že žalovaný reagoval jak na původní žádost žalobce ze dne 27. 4. 2021, tak na její doplnění ze dne 30. 6. 2021. Nelze tak přisvědčit přesvědčení žalobce, že o upřesnění žádosti žalovaný nerozhodl vůbec. Z textu napadeného rozhodnutí i jeho označení je totiž zřejmé, že žalovaný reagoval rovněž na toto upřesnění žádosti. Pokud žalobce napadá to, jakým způsobem žalovaný rozhodl (výslovně se domáhá věcného přezkumu a rozporuje poukaz žalovaného na to, že údaje do Centrální evidence stíhaných osob zadává třetí subjekt), je tato otázka předmětem žaloby proti napadenému rozhodnutí (vedené u zdejšího soudu pod sp. zn. 31 A 118/2021), nikoliv žaloby na ochranu proti nečinnosti žalovaného, v rámci níž se žalobce nemůže úspěšně domáhat ochrany proti tomu, jakým způsobem má být jeho žádost vyřízena, resp. jak konkrétně má být o jeho žádosti rozhodnuto.

VII. Shrnutí a náklady řízení

17. Krajský soud z výše uvedených důvodů shledal žalobu nedůvodnou, a proto ji podle ustanovení § 81 odst. 3 s. ř. s. zamítl.
18. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který měl v řízení plný úspěch, však žádné náklady spojené s tímto řízením nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že se žalovanému náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 7. září 2022

JUDr. Jaroslava Skoumalová v. r.
předsedkyně senátu